

Peinture Bogaerts in België : Hubertus Aloisius Henricus Maria Bogaerts (Hubert Bogaerts)

(Ronald Anckaert, Merksem (Antwerpen), 12 april 2018)

De Nederlandse kunstschildersfamilie Bogaerts

Henricus Adrianus Bogaerts (Henri Bogaerts sr.) werd op 18/11/1841 geboren in de Noordbrabantse gemeente 's-Hertogenbosch (Nederland) en stierf in de Noordbrabantse gemeente Boxtel (Nederland) op 22/12/1902. Hij was kunstschilder, tekenaar, kopiist, graveur (prentmaker), houtgraveur, drukker en uitgever. Op 4/5/1865 huwde hij in 's-Hertogenbosch met Catherina Wilhelmina Maria Lutkie ('s-Hertogenbosch 27/5/1845 – Boxtel 30/6/1901). Aanvankelijk woonden zij in Vught. In totaal kregen ze elf kinderen (vijf zoons en zes dochters) :

Henri (Henricus Petrus Wilhelmus Maria Bogaerts, 's-Hertogenbosch 10/2/1866 - 's-Hertogenbosch 24/12/1870)

Clementina (Clementina Christina Francisca Maria Bogaerts, 's-Hertogenbosch 1/3/1867 – Sassenheim 28/10/1947)

Johanna (Johanna Cornelia Catharina Maria Bogaerts, 's-Hertogenbosch 9/4/1868 – Made en Drimmelen 20/5/1935)

Hubert (Hubertus Aloisius Henricus Maria Bogaerts, 's-Hertogenbosch 16/11/1869 – ?)

Eugenia (Eugenia Adriana Johanna Maria Bogaerts, 's-Hertogenbosch 13/5/1871 – Boxmeer 30/3/1938)

Emile (Emilius Henricus Christianus Maria Bogaerts, 's-Hertogenbosch 5/5/1873 – Boxtel 7/3/1939)

Catharina (Catharina Josina Louisa Maria Bogaerts, s-Hertogenbosch 26/8/1874 - ?)

Henri jr. (Henricus Aloisius Wilhelmus Maria Bogaerts, 's-Hertogenbosch 1/6/1877 – Boxtel 24/2/1933)

Louis (Aloisius Antonius Henricus Maria Bogaerts, 's-Hertogenbosch 6/9/1878 – Nuenen, Gerwen en Nederwetten 27/10/1957)

Rosalia (Rosalia Clementina Christina Maria Bogaerts, Vught 6/2/1881 - ?)

Maria (Maria Johanna Hubertina Catharina Bogaerts, Vught 2/1/1884 - ?)

Bronnen :

<http://www.bossche-encyclopedie.nl/personen/bogaerts,%20henri.htm>

http://www.pondes.nl/detail/i_d.php?inum=400515103

<https://www.bhic.nl/memorix/genealogy/register?serviceUrl=/genealogie/weergave/register/layout/blader/id/44034951-e508-c884-773a-6c35c355756e/start/10/%3Fapikey%3D0ea60280-55ad-11e2-bcfd-0800200c9a66>

Op 1/11/1884 stichtte Henri Bogaerts sr. te 's-Hertogenbosch (Vught) de 'Maatschappij tot exploitatie van De Drukkerij Bogaerts'. Van 3/12/1886 tot in november 1889 werkte hij in Brussel (zie <http://www.bossche-encyclopedie.nl/personen/bogaerts,%20henri.htm> , voorlaatste alinea) als 'administrateur-directeur' van de 'Internationale Kunst-drukkerij' ('Les Arts Graphiques'), daarna in Londen van waar hij eind augustus 1891 naar Boxtel vertrok en de 'Kunstinrichtingen H. Bogaerts & Cie' (ook 'Peinture Bogaerts', 'Peinture H. Bogaerts' en 'H. Bogaerts & Co.' genoemd) oprichtte . Na de dood van Henricus Aloisius Wilhelminus Maria Bogaerts (Henri Bogaerts jr.) in 1933 werd 'Peinture Bogaerts' opgeheven.

Hubertus Aloisius Henricus Maria Bogaerts (Hubert Bogaerts) en Jan (Jean) Tremmery

Hubertus Aloisius Henricus Maria Bogaerts was de oudste zoon van de familie en werd, net als zijn drie broers Emile, Henri jr. en Louis, geboren te 's-Hertogenbosch. Het merkwaardige is dat hij blijkbaar onbekend is in Nederland. Nochtans verbleef hij tussen 31/7/1891 en 25/3/1920 in Boxtel, met een korte onderbreking van begin mei 1900 tot eind december 1902, periode waarin hij in Brussel verbleef.

Hieronder een detail uit het bevolkingsregister van Vught (1880– 1890, wijk A, blad 10) met omkaderd de ouders Bogaerts Henri en Lutkie Catherina Wilhelmina Maria, en daaronder één van de zoons, nl. Hubertus Aloisius Henricus Maria Bogaerts.

Volgnummer	en Jaar der Inschrijving	FAMILIENAAM (Familienaam der Vrouw)	VOORNAMEN (Voluit geschreven)	Geslacht M (Vrouw)	Detrokking van de persoon tot het hoofd van het huishouden (Niet in te vullen voor dierlijk sterfde personen)	Dagtekening en Jaar der Geboorte	Geboorteplaats (Met aangeving der pro- vincie voor afdelingen, het land voor vrees- dellingen)	A. (geboorteaar)	
								W. (individueel)	Z. (geschiedt van etc.)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
1		Bogaerts	Henri			10. Dec. 1842	's Bosch		
2		Lutkie	Catherina Wilhelmina Maria			17. Mei 1845	id		
3		Bogaerts	Henrietta Theresia jeanna Maria			1. Nov. 1867	id		
4		id	Jessica Johanna Cecilia Maria			1. April 1868	id		
5		id	Hubertus Aloisius Henricus Maria			31. Jul. 1869	id		

Volgens het bevolkingsregister van Boxtel 1900 – 1931 (ingekomen en vertrokken personen, blz. 52/615) op bladzijde 3 vertrok Hubertus Aloisius Henricus Maria Bogaerts ('Bogaerts, HAHM') op 30/04/1900 naar Brussel en kwam hij op 31/12/1902 weer in Boxtel aan (beroep 'kunstschilder'), meer dan waarschijnlijk naar aanleiding van het overlijden van zijn vader Henri te Boxtel op 22/12/1902. Het

Datum aangifte	Famienaam	voornletters	M	V	leeftijd adres	bevolkingsregister	vorige woonplaats	vertrokken naar	beroep
10-01-1914	Bogaard, vd	H	1		1886-E144	L/385/8	Vught		voorman
24-05-1913	Bogaard, vd	HE		1	1891-B296	B/160/3		Oisterwijk	dienstbode
31-12-1930	Bogaard, vd	J		1	1910-	B/Db	's-Hertogenbosch		dienstbode
12-09-1928	Bogaard, vd	M	1	1	1895-B66	GK	Esch		arbeider
08-03-1929	Bogaard, vd	M	1	1	1895-B66a	GK B		Esch	arbeider
28-03-1901	Bogaard, vden	A	2	1	Tongeren D23	D/21/6		Vught	dienstknecht
15-12-1915	Bogaard, vden	HE		1	1891-B301	B/271/5	Oisterwijk		
09-06-1902	Bogaard, vden	JThA	1	3	1871-B11	N/161/1-3		Breda	koopman
24-04-1917	Bogaard, vden	M	1		1895-B141	B/302/4		Esch	
27-01-1917	Bogaard, vden	M + P	2		1895-B141	B/302/4-5	Esch		arbeider
01-03-1917	Bogaard, vden	P	1		1897-B141	B/302/5		Esch	
03-08-1926	Bogaars,	HubCC		1	1910-B656	B/Db	Eersel		dienstbode
28-09-1928	Bogaars,	HubCC		1	1910-B656	B/Db		Eersel	dienstbode
23-04-1928	Bogaars,	MCC		1	1907-B565	B/Db		Eersel	
07-08-1909	Bogaarts,	RCCHM		1	1881-A176	B/162/10		Willingtatie Am.	
20-07-1925	Bogaarts,	PJ+vrouw	1	1	1847-B24	M/127/5-6		Gilze Rijen	
18-07-1927	Bogaert, vd	HE		1	1907-B591	Zu/4/43		's-Gravenhage	
19-10-1917	Bogaert, vd	JWJ	1		1900-D124	WZ/209/88	's-Hertogenbosch		
31-01-1918	Bogaert, vd	JWJ	1		1900-D124	WZ/209/88		's-Hertogenbosch	
05-09-1930	Bogaert, vd	PE	1		1918-A205	Pa/15/209	's-Hertogenbosch		zonder
11-06-1928	Bogaerts,	AHJM	1		1913-B632	ABogaerts	Heeswijk		
10-04-1901	Bogaerts,	CCFM		1	Boxtel A455	AB/162/9	Amsterdam		zonder
14-01-1905	Bogaerts,	CJLM		1	1874-A176	B/162/8		Brussel	zonder
06-04-1901	Bogaerts,	CJLM		1	Boxtel A455	B/162/8	Algiers		zonder
14-09-1922	Bogaerts,	H	1		1869-	F/301	Oss		frater
24-12-1930	Bogaerts,	H	1		1869-Munsel4	Fs/1/7		Rausel	frater
25-03-1920	Bogaerts,	HAHM	1		1869-A14	B/173/3		Berlijn	kunstschilder
30-04-1900	Bogaerts,	HAHM	1		Boxtel A455	B/350/12		Brussel	
31-12-1902	Bogaerts,	HAM	1		1869-A176	B/162/12	Brussel		kunstschilder
21-11-1927	Bogaerts,	HHJM	1		1913-B632	B/174/15	Roermond		
25-04-1928	Bogaerts,	HHJM	1		1913-B632	B/174/15		Heeswijk	
17-09-1925	Bogaerts,	HHJM	1		1913-B632	B/174/3		Roermond	
20-02-1920	Bogaerts,	JJ	1		1898-B168	Db/161/60	Ossendrecht		bankwerker
26-03-1928	Bogaerts,	JJM	1		1915-B632	B/174/16	Roermond		
01-09-1927	Bogaerts,	JJM	1		1915-B632	B/174/5		Roermond	
08-11-1929	Bogaerts,	JJM	1		1915-B632	HBogaerts	Bergen op Zoom		
04-01-1929	Bogaerts,	JJM	1		1915-B632	HBogaerts		Bergen op Zoom	
30-04-1926	Bogaerts,	JosJoh	1		1898-B239	B/Db		Rotterdam	bankwerker
18-07-1902	Bogaerts,	MJHC		1	1884-A176	B/162/11	Culemborg		zonder
13-09-1911	Bogaerts,	MJHC		1	1884-A228	B/162/11		Rijsenburg	
26-09-1901	Bogaerts,	MJHC		1	Boxtel A455	B/162/7		Culemborg	zonder
18-12-1900	Bogaerts,	MJHC		1	Boxtel A455	B/350/22	Culemborg		zonder
26-07-1928	Bogaerts,	MLC	1		1914-A543	Duinendaal		's-Hertogenbosch	

lab de Brulin, september 2009

52 van 615

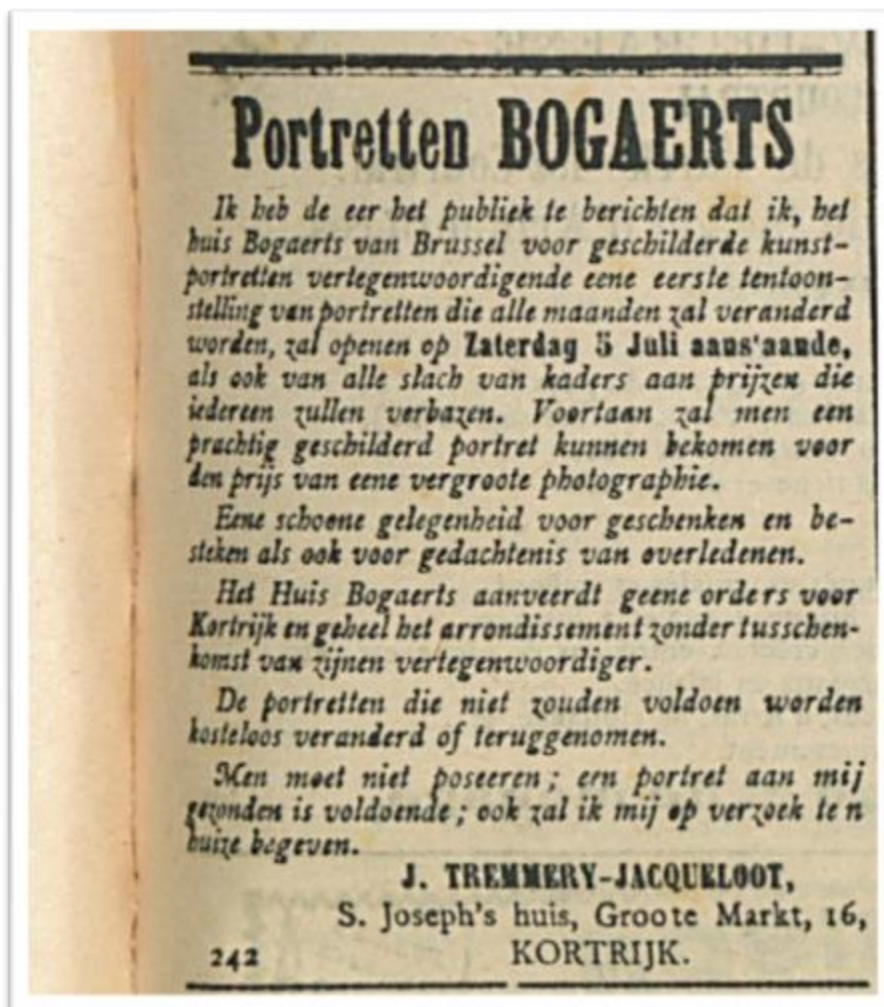
In- en uitbetrokkenen Boxtel 1900-1931

Bron : Bevolkingsregister Boxtel : ingekomen en vertrokken personen 1900-1931, blz. 52/615 : <https://www.bhic.nl/media/document/file/boxtel-reg.-ingek.-vertr.-pers.-1900-1931.pdf>

geboortejaar ('Gebjaar') '1869' klopt met het geboortejaar op het uittreksel uit het bevolkingsregister van Vught ('16 Nov. 1869' in kolom 7) op blz. 2. Tot slot een link naar de geboorteakte van Hubert Bogaerts : https://zoeken.erfgoedshertogenbosch.nl/detail.php?nav_id=3-2&id=40014452

'Peinture Bogaerts' was vooral een Nederlands fenomeen. Hubert Bogaerts arriveerde op 30/4/1900 vanuit Boxtel, waar het hele gezin woonde, in Brussel om, vermoedelijk in opdracht van zijn vader, de 'Kunstinrichtingen H. Bogaerts & Cie' in België te vertegenwoordigen. In Boxtel bestond 'Peinture Bogaerts' ondertussen al negen jaar.

De oudste vermelding van één van de mannelijke leden van de Nederlandse kunstschildersfamilie Bogaerts in België nà 1889, het jaar waarin Henri Bogaerts sr. Brussel verliet om zijn geluk in Londen te beproeven, dateert van 29 juni 1902 :

Publiciteitsadvertentie voor het 'huis Bogaerts van Brussel' : 'Portretten Bogaerts' in de 'Gazette Van Kortrijk' van 29 juni 1902.

Bron :

<https://beeldbank.kortrijk.be/index.php/article/watch/1eff0fb8b7e94f5298a1c633c7f5aa324ee0918190b74718a82ff886ca74c8ec720de0cb5abef800e10f04714df0eadc>

Volgens de advertentie op blz. 4 is de vertegenwoordiger van het 'huis Bogaerts van Brussel' voor 'Kortrijk en geheel het arrondissement' J. Tremmery (Jan of Jean Tremmery) – Jacqueloot. Hij adverteerde voor Hubert Bogaerts in zowel de 'Gazette van Kortrijk' (in het Nederlands) als in 'L'echo De Courtrai' (in het Frans). Er werd in totaal 70 keer geadverteerd, van 29 juni 1902 tot en met 15 februari 1903. De laatste Nederlandstalige advertentie verschijnt op 28 december 1902, datum die ongeveer overeenkomt met de aankomst terug in Boxtel van Hubert Bogaerts op 31 december 1902 (zie blz. 3 in het kader, kolom 'datum aangifte').

Maria Theresia Jacqueloot is de tweede echtgenote van Jan Tremmery (Kortrijk 28/8/1855 – Kortrijk 24/4/1927). Hij is mijn overgrootvader. Hierboven en op blz. 6 zijn trouwboekje. Het derde kind, Martha Octavia Julia, is mijn grootmoeder.

KINDEREN UIT			DIT HUWELIJK:		
VOORNAAM	GEBOREN:		OVERLEDEN:		Aantekeningen
	WAAR	WANNEER	WAAR	WANNEER	
1. Magdalena Justina Loshche	Kortrijk	5 ^{de} 9 ^{den} 1894			
2. Dieudonné Léonil Cornelius	id.	4 ^{de} 9 ^{den} 1895			
3. Martha Octavia Johs	id.	10 ^{de} Januari 1897			
4. Thania Justina Cornelia	id.	28 ^{de} September 1898			
5. Julia Antonina Cornelia	id.	11 ^{de} april 1900			
6. Angèle Gabriella Cornelia	id.	12 ^{de} maart 1902			
7. Gabriella Thania Cornelia	id.	8 ^{de} maart 1905			

Op blz. 7 staat een profiel van Jean Tremmery met vermelding van zijn ouders, zijn huwelijken en kinderen en zijn broers en zusters.

Bron : https://gw.geneanet.org/ronald821960_w?n=tremmery&oc=0&p=jean&type=fiche

Boom Profiel Overeenkomsten

♂ **Jean Tremmery** ⇔ mijn overgrootvader

🕒 Sosa - 14

- Geboren op 28 augustus 1855 - Kortrijk, , West-Vlaanderen, België
- Overleden op 24 april 1927 - Kortrijk, , West-Vlaanderen, België, leeftijd bij overlijden: 71 jaar oud
- Handelaar (o.a. verkoper meubelen), schatter-antiquair, behanger.

Ouders

- August Charles Tremmerij 1826-1900
- Octavie Sophie De Vlamincq 1826-1884

Relaties en kinderen

- 🕒 Gehuwd op 11 februari 1885, Kortrijk, , West-Vlaanderen, België, met Marie-Thérèse Mulleman 1856-1893 en hun kinderen
 - ♀ Julienne Augusta Cornélie Tremmery 1885-1953
 - ♀ Augusta Octavie Tremmery 1887-1889
 - ♀ Jeanne Marie Thérèse Tremmery 1889-1966
 - ♀ Marie Louise Tremmery 1890-
 - ♂ Joseph Léon August Tremmery 1892-1960
 - ♀ Auguste François Tremmery 1893-1894
- 🕒 Gehuwd op 15 november 1893, Kortrijk, , West-Vlaanderen, België, met Maria Theresia Jacqueloot 1860-1917 (zie notitie) en hun kinderen
 - ♀ Magdalena Justine Cornélie Tremmery 1894-1984
 - ♂ Dieudonné Emile Cornélie Tremmery 1895-1954
 - ♀ Marthe Octavia Julia Tremmery 1897-1976 ⇔ mijn grootmoeder
 - ♀ Maria Justina Cornélie Tremmery 1898-1986
 - ♀ Julie Honorine Cornélie Tremmery 1900-
 - ♀ Angèle Gabrielle Cornélie Tremmery 1902-1973
 - ♀ Gabrielle Marie Camilla Tremmery 1905-1942

Broers en zusters

- ♂ August Pierre Tremmery 1852-
- ♂ Julien Pierre Tremmery 1854-1854
- ♂ Julien Tremmery 1858-1860
- ♀ Zoé Mathilde Elise Tremmery 1867-
- ♀ Herminie Octavie Tremmery †1869

Mijn overgrootvader was dus de vertegenwoordiger van Hubert Bogaerts, die tussen begin mei 1900 en eind december 1902 in Brussel een vestiging van het Nederlandse (Boxtelse) Peinture Bogaerts (ook wel 'Peinture H. Bogaerts' en 'H. Bogaerts & Co.') openhield. Op blz. 8 een artikel in de 'Gazette van Kortrijk' van 29 juni 1902 waarin verkondigd wordt (tweede alinea) :

'Thans vernemen wij dat de heer Bogaerts in onze stad eenen vertegenwoordiger gekozen heeft en wij kunnen niet nalaten den eenen en den anderen gelukke wenschen, den heer Bogaerts voor zijnen keus en onzen gekenden stadsgenood, den heer J. Tremmery, voor de eer hem door het huis Bogaerts aangedaan.'

Portretten Bogaerts. — Wij hebben over eenigen tijd de gelegenheid gehad de tentoonstelling van geschilderde portretten te Brussel te gaan bezichtigen en wij hebben er waarlijk paf van gestaan : niet alleenlijk zijn deze portretten met eene uiterste fijnheid geschilderd, maar zoo sprekend gelijken dat men zou denken dat zij van uit het doek zullen komen en u aanspreken. Wat ons nog nog meer verwonderde was de prijs.

Inderdaad die kunstjuweelen kosten niet meer dan eene eenvoudige vermeerderde photographie die toch altijd, hoe schoon ook, maar eene photographie is en met den tijd veranderd. Ook konden wij niet nalaten den heer Bogaerts geluk te wenschen en tevens onzen spijt uit te drukken dat zulke instelling te Kortrijk niet bestond. Thans vernemen wij dat de heer Bogaerts in onze stad eenen vertegenwoordiger gekozen heeft en wij kunnen niet nalaten den eenen en den anderen geluk te wenschen, den heer Bogaerts voor zijnen keus en onzen gekenden stadsgeenoot, den heer J. Tremmery, voor de eer hem door het huis Bogaerts aangedaan.

Wij vernemen dat te beginnen met 5 Juli aanstaande een eerste reeks portretten ten toone zal gesteld worden en wij raden onze lezers aan eens aan de uitstelling van den heer J. Tremmery, Groote Markt, te gaan zien. Zij zullen zich overtuigen dat wij niets overdreven hebben zoo van werk als van prijzen. Daarbij heeft de heer Tremmery zich in betrekking gesteld met eene groote fabriek van het land voor alle slag van kaders, in alle grootten en stylen en aan zoo lage prijzen dat men er verwonderd zal van staan. Later keeren wij daarover terug.

Op blz. 9 nog een artikel in de 'Gazette Van Kortrijk' van 4 september 1902 (nummer 27) waarin publiciteit gemaakt wordt voor '... de tentoonstelling van geschilderde kunstportretten van M. Bogaerts, in de Bergstraat N° 20, te Brussel, ...' :

••

Wij lezen in *Le Patriote*: De zoo beklagenswaardige wed. van Lucas Meyer heeft dezer dagen de tentoonstelling van geschilderde kunstportretten van M. Bogaerts, in de Bergstraat N° 20, te Brussel, met een bezoek vereerd. Zij ging het portret bezichtigen dat zij besteld had van haren diepbetreurden echtgenoot en was vergezeld van generaal Louis Botha. Beidere stonden in verwondering voor het prachtig portret dat de kunstenaar verweerdigd had naar eene eenvoudige photographie en eenige aanduidingen van Mevrouw Meyer. Inderdaad het mag een waar meesterstuk genoemd worden. De overledene Generaal staat voorbeeld in toga van eersten voorzitter van den volksraad. De bezoekers hebben M. Bogaerts hertelijk geluk gewenscht en generaal Botha heeft verschillende bestellingen gedaan. Onnoodig te zeggen dat als de bezoekers de tentoonstelling verlieten zij gegroet werden door de samengepakte menigte met luidruchtige *hoerabs* en *Leven de Boeren*. De straat was zoo opgepropt met volk dat noch trams, noch rijtuigen er door konden.

N. B. Wij vernemen dat op het laatste van deze maand de portretten der Boerengeneraals en dit van president Krüger zullen tentoongesteld worden bij de vertegenwoordiger van het huis Bogaerts, J. Tremmery-Jacqueloot. Alle man moet ernaar gaan zien.

Bron :

<https://beeldbank.kortrijk.be/index.php/article/watch/c7f31b406c0a4e6983e1f24f2353ca6a32280031487a4daeb2bf56afb2e021f017803ed58d5b38715de44fcc21ea3c2d?s=5ab14d09d5e3d&c=89>

In de bovenstaande advertentie in de 'Gazette Van Kortrijk' van 4 september 1902 wordt een zekere 'wed. van Lucas Meyer' vermeld (tweede zin). In het artikel op blz. 10 afkomstig uit een publiciteitskrant van 'Peinture-Bogaerts', uitgegeven door 'H. Bogaerts & Co.' te Boxtel (Nederland), wordt 'Mevrouw Lucas Meijer' ook vermeld. Beide kranten verwijzen naar dezelfde gebeurtenis waarbij Peinture Bogaerts betrokken was, wat weer de connectie tussen Peinture Bogaerts in Nederland (Boxtel) en 'het Huis Bogaerts' in België (Brussel) aantoont.

Plaatsen wij de puntjes op de i.

Zinnich worden uitgegeven en op voorraad bij de uitgeverij van naam geschied is.

Voor het vervaardigen van een portret 'Peinture Bogaerts' in het volledige van de fotografie te zenden, welke als model moet dienen en daarbij op te geven de kleuren, (volgens bijgaande aanwijzing) het formaat en de lijst (in geval men verlangt dat wij deze er bij leveren), zoo moog op te geven de veranderingen, welke moeten worden aangebracht en den datum waarop het portret moet worden afgeleverd.

- 1o. Voor keurige gelijkenis van het te maken Portret 'Peinture-Bogaerts' wordt ingestaan.
- 2o. In geval men over de uitvoering niet tevreden is, wordt het portret vrij van kosten teruggenomen.
- 3o. Vooruitbetaling wordt niet gevraagd.
- 4o. De portretten worden franco geleverd.
- 5o. Over het bedrag wordt 14 dagen na aflevering beschikt. Reclames moeten geschieden 5 dagen na ontvangst van het portret.

De meest gewenschte formaten van busten zijn die van 40 x 50 cm. (het hoofd op bijna natuurlijke grootte) en 50 x 65 (natuurlijke grootte.) De prijs hiervan is, zonder lijst respectievelijk 30 en 40 gulden.

De vergulde lijst voor deze formaten kost f 6.- en f 7.50

Zij die een portret van minder prijs wenschen te bezitten maken wij aan het formaat 24 x 24 (hoofd en buste op de helft der natuurlijke grootte)

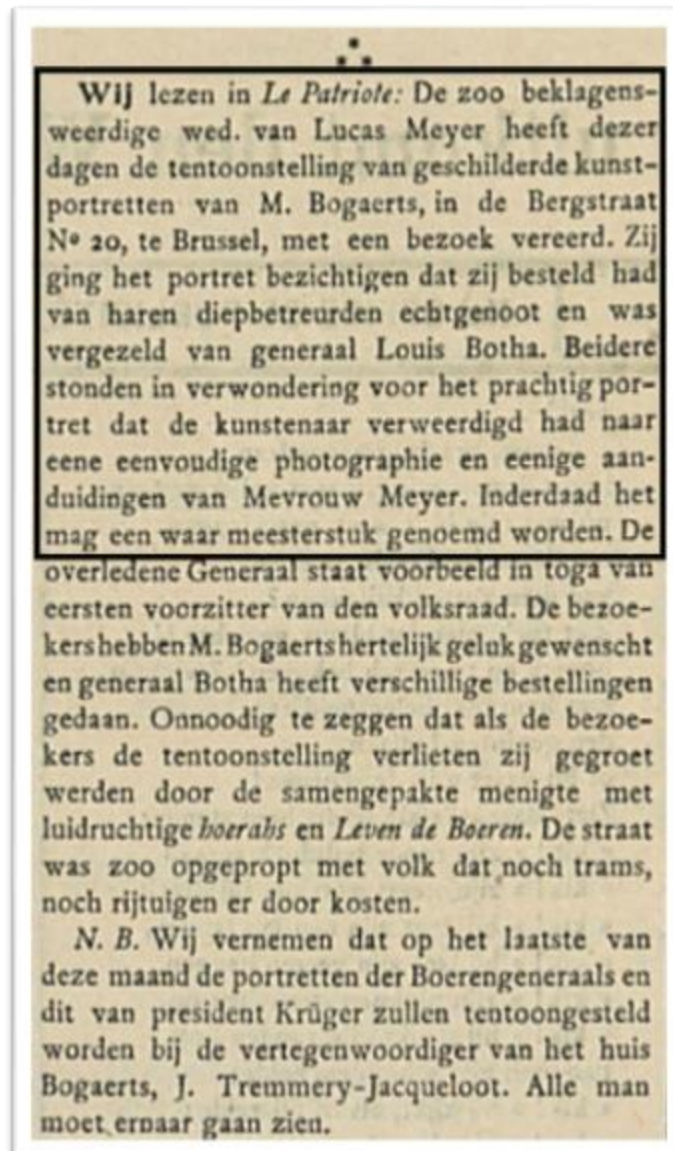
Eigenhandig geschreven brief van Mevrouw LUCAS MEIJER, wier Echtgenoot Generaal was bij de dappere Boeren in Zuid-Afrika

De volledige bladzijde van de publiciteitskrant van Peinture Bogaerts, uitgegeven te Boxtel in augustus 1902, wordt op blz. 11 weergegeven. De 'Eigenhandig geschreven brief van Mevrouw Lucas Meijer, wier Echtgenoot Generaal was bij de dappere Boeren in Zuid-Afrika' bevindt zich rechts onderaan. De tekst van deze brief (rechterbladzijde) luidt als volgt :

'101 Rue Souveraine Bruxelles, 20. Aug. 1902. Wel Ed. Heer ! Ik gevoel mij gedwongen u mijne diep gevoelde erkentelijkheid uit te spreken voor de vervaardiging van het welgelijkend portret van wijlen mijn echtgenoot den heer Lucas Meyer. Ik kan niet anders dan het werk noemen als bijzonder goed geslaagd.'

Deze brief werd gepubliceerd in een Boxtelse publiciteitskrant van Peinture Bogaerts, maar werd te Brussel geschreven. Dit wijst erop dat Hubert Bogaerts hem naar zijn familie in Boxtel opstuurde. De timing klopt ook ; de brief draagt als datum 20 augustus 1902 en het artikel in de 'Gazette van Kortrijk' waarin men ook mevrouw Meyer vernoemt dateert van 4 september 1902. De inhoud van dit artikel (zie blz. 12 kader voor het relevante deel) komt trouwens overeen met de brief van mevrouw Meyer.

Het artikel in de 'Gazette Van Kortrijk' van 4 september 1902 met in het kader het deel dat overeenstemt met de inhoud van de brief dd. 20 augustus 1902 van mevrouw Meyer, gepubliceerd in de publiciteitskrant van augustus 1902 van Peinture Bogaerts te Boxtel (blz. 11 en 12).

Hubert Bogaerts maakt een schilderij van Guido Gezelle

Guido Gezelle (Guido Pieter Theodorus Josephus Gezelle ; Brugge, 1 mei 1830 – Brugge, 27 november 1899) was een Vlaams rooms-katholiek priester, lyrisch dichter en hekeldichter, taalwetenschapper en vertaler. Hij leefde onder meer in Kortrijk van 1872 tot 1899.

Op 20 april 1903 werd te Kortrijk een borstbeeld ter herdenking van de in 1899 overleden Guido Gezelle plechtig onthuld. Mijn overgrootvader, die Guido Gezelle goed kende, had als vertegenwoordiger van Hubert Bogaerts voor deze herdenking de volgende oproep (een circulaire) opgesteld (blz. 13). Heel deze circulaire door wordt door mijn overgrootvader naar Hubert Bogaerts verwezen als de maker van een schilderij dat Guido Gezelle voorstelt.

Meester Gezelle en is niet dood!

Neen, de groote Meester is niet dood, hij leeft en zal blijven leven in zijne onnavolgbare werken en gedichten. Hij leeft en zal blijven leven in het geheugen van alle Kortrijkzanen, die hem zoo geern zagen. Hij leeft in zijn prachtig borstbeeld te zijner gedachtenis bij zijne geliefde O. L. Vrouwekerk opgericht; maar hij leeft ook en zal blijven leven in zijn prachtig portret door M. Bogaerts geschilderd en waarop zijne minnelijke wezenstrekken zoo wonderlijk zijn weergegeven.

De groote Meester staat daar, niet als denker, maar als priester, met zijnen vriendelijken glimlach, die hem zoo eigen was, en die hem van de Kortrijkzanen zoo zeer deed beminnen; ook mag niemand nalaten naar de uitstalling van den vertegenwoordiger van M. Bogaerts te gaan zien, 't is te zeggen bij den heer J. TREMMERY, waar het portret ten toon gesteld is. Ook ten einde eenieder zich zulk eene eenige gedachtenis van den grooten Meester, van den beminnelijken priester zoude kunnen aanschaffen, heeft M. Bogaerts besloten portretten van Meester Gezelle te schilderen van af den prijs van **20 FRANK**, kader inbegrepen. Wij twijfelen niet of alle Kortrijkzinaan, vrienden en vereerders van Gezelle, zullen van deze gelegenheid gebruik maken om zulk een prachtig portret te bezitten, die weerdig zal zijn in de schoonste prachtkamers of salons te prijken.

Ter gelegenheid der eerste communie, zal M. Bogaerts portretten schilderen van eerste communicanten, knechten en meisjes, te beginnen van **20 FRANK**, kader inbegrepen. Gelijkenis gewaarborgd. Men betaalt niets op voorhand.

De portretten die niet zouden voldoen, worden kosteloos veranderd of teruggenomen.

M. Bogaerts heeft reeds de eer gehad een veertigtal portretten voor Kortrijk te schilderen, en al die personen hebben de vleidendste getuigschriften gegeven, zichtbaar bij zijnen vertegenwoordiger waar alle inlichtingen te bekomen zijn.

Al de portretten door M. Bogaerts geschilderd zijn gewaarborgd en onveranderlijk.

Eenige vertegenwoordiger voor Kortrijk en omstreken :

J. TREMMERY-JACQUELOOT, Grootte Markt, 16.

— VRIJE INGANG —

N. B. — De Heer Bogaerts aanveerd geen bestellingen zonder mijne tusschenkomst.

Druck. Eug. Bogaert, Palfontzen, 16, Kortrijk.

De circulaire op blz. 13 wordt in de volgende link op het Internet vermeld, onder de titel 'Portretten van Guido Gezelle' (eerste, tweede en derde alinea) :

http://www.dbnl.org/tekst/vla016196601_01/vla016196601_01_0010.php

Het portret dat door mijn overgrootvader in de circulaire beschreven wordt heeft hij zelf bij Hubert Bogaerts besteld. Het werd in zijn huis, Groote Markt 16 te Kortrijk ('In Sint-Joseph's Huis'), een tijdlang voor het grote publiek tentoongesteld (minstens vanaf eind april 1903, de uitgiftedatum van de circulaire). Toen mijn overgrootvader op 24 april 1927 in de Onze-Lieve-Vrouwekerk van Kortrijk ten gevolge van een hartaderbreuk plots overleed, kwam het schilderij in het bezit van één van zijn dochters, mijn grootmoeder Marthe Octavia Julia Tremmery.

Krantenartikel in 'Het Kortrijksche Volk' dd. 01-05-1927. Aankondiging van het overlijden van Jan Tremmery (Kortrijk, 24/4/1927).

Toen mijn grootmoeder overleed, ging het portretschilderij van Guido Gezelle over op mijn moeder, Theodora Lucia Hendrika Cornelia Martens (zie stamboom blz. 8). Omdat Hubert Bogaerts volgens het bevolkingsregister van Boxtel (1900 – 1931, ingekomen en vertrokken personen, blz. 52/615) op 31/12/1902 vanuit Brussel weer in Boxtel aankwam (zie blz. 3), en omdat de oudste vermelding van één van de mannelijke leden van de Nederlandse kunstschildersfamilie Bogaerts in België nà 1889 (het jaar waarin Henri Bogaerts sr. Brussel verliet om zijn geluk in Londen te beproeven) dateert van 29 juni 1902, werd het schilderij tussen 29 juni 1902 en 30 december 1902 vervaardigd. Het was 115 jaar in het bezit van mijn familie, van 1902 tot 2017. Om het behoud van het schilderij te garanderen, werd het midden 2017 door mijn moeder verkocht aan Het Letterenhuis te Antwerpen, waar het eerst zal gerestaureerd worden en daarna een cultureel-maatschappelijke functie zal krijgen door tentoonstelling te midden van de Guido Gezelle-iconografie van het museum.

Het schilderij meet 84 x 109 cm en zit vevat in een luxe-omlijsting (zie blz. 16 en 17). Rechtsonder draagt het het signatuur 'Bogaerts Bruxelles'. Het is nergens van een jaartal voorzien, maar zoals hierboven uitgelegd werd het in 1902 vervaardigd. Hierdoor is het één van de oudere portretschilderijen die door Peinture Bogaerts (in dit geval 'Portretten Bogaerts', of 'Portraits Bogaerts' of 'Het Huis Bogaerts van Brussel') vervaardigd werden. Niettegenstaande Henri Bogaerts sr. Peinture Bogaerts reeds in 1891 oprichtte, werden de meeste schilderijen tussen 1905 en 1934 vervaardigd (in Boxtel).

Portretschilderij dat Guido Gezelle voorstelt, met zijn pauselijke onderscheiding Pro Ecclesia et Pontifice en zijn kruis Ridder in de Leopoldsorde. In 1902 te Brussel geschilderd door Hubertus Aloisius Henricus Maria Bogaerts (Hubert Bogaerts, 's-Hertogenbosch 16/11/1869 – ?). Dit schilderij werd door mijn overgrootvader, Jan Tremmery, bij Hubert Bogaerts besteld. Het was van 1902 tot 2017 in het bezit van mijn familie.

Signatuur rechts onder : 'Bogaerts Bruxelles' in roodbruine letters.

Voor het vervaardigen van het schilderij gebruikte Hubert Bogaerts een foto van Guido Gezelle (zie onder) die hem door mijn overgrootvader bezorgd werd. Deze foto werd in maart 1889 in Kortrijk door de bekende fotograaf Gustave Macaire genomen. Het is een foto van een houtskooltekening die in

maart 1889 door de echtgenote van de fotograaf, Hetu Macaire, gemaakt werd. De foto werd in maart-april 1889 verspreid en gebruikt voor de bidprentjes van Guido Gezelle, op postkaarten, op de kaart voor de inhuldiging van Guido Gezelle's gedenkteken te Kortrijk op 20-4-1903, enz.

Links de foto uit 1889 die door Hubert Bogaerts in 1902 gebruikt werd om het portretschilderij (olieverf op doek) van Guido Gezelle te maken. De gelijkenis tussen de foto en het schilderij is heel opvallend.

De technieken 'Peinture Bogaerts'

Na ongeveer drie jaar in Brussel gewerkt te hebben (eind 1886 tot in november 1889) en twee jaar in Londen (1889 – 1891) vestigde Henri Bogaerts sr. zich in 1891 te Boxtel waar hij de 'Kunstinrichtingen Peinture Bogaerts' stichtte en met succes de technieken 'Peinture Bogaerts' in praktijk bracht. Voor deze eigen uitvinding vroeg hij al in 1878 patent aan. De Peinture Bogaerts bestond in feite uit twee technieken. Enerzijds was er de reproductietechniek waarmee de familie Bogaerts schilderijen imiteerde, anderzijds het portrettenbedrijf dat van zwart-wit foto's geschilderde portretten in kleur maakte. Men kon een foto opsturen en kreeg een geschilderd portret terug. Er hoefde dus niet geposeerd te worden, waardoor men voor weiniggeld toch een schilderij had. Henri Bogaerts en zijn zoons Hubert, Henri jr. en Louis maakten gedurende meer dan veertig jaar (1891 – 1933) reproducties van schilderijen en fotoportretten die men bijna niet van het origineel kon onderscheiden. Zijn zoon Emile hield zich bezig met de administratie en het management van het bedrijf.

1) Reproductietechniek voor de productie van geïmiteerde schilderijen :

Voor de reproductie van geïmiteerde schilderijen (replica's van reeds bestaande schilderijen, zie blz. 21 links : deel publiciteitskrant van Kunstinrichtingen H. Bogaerts & Co., uitgegeven te Boxtel in ten vroegste 1908) werd een afbeelding met behulp van fotografie (lichtdruk) (*) in kleuren op geprepareerd schilderslinnen of op een paneel gedrukt dat al voorzien was van een reliëf van penseelstreken. Daarna werd de druk met olieverf overschilderd. De reproductietechniek van Peinture Bogaerts was eigenlijk een malprocédé. De schilderijen werden in tekening en kleur weergegeven en het oppervlak van het origineel schilderij werd geïmiteerd. Hierdoor kon het origineel meerdere keren gereproduceerd worden. De schildering gecombineerd met het reliëf en de gelijkenis met de oorspronkelijke afbeelding suggereerden dat men te maken had met een origineel schilderij. Maar als

men zulk geïmiteerd schilderij nauwkeurig bekijkt bemerkt men dat de penseelstreken dikwijls helemaal niet met de afbeelding op het schilderij overeenkomen. Soms lopen de penseelstreken dwars over verschillende kleuren. Dit komt doordat voor elk geïmiteerd schilderij hetzelfde, al van een reliëf met penseelstreken voorzien oppervlak (schildersdoek of paneel) gebruikt werd, een 'mal-oppervlak' dus. Om een duidelijk beeld te krijgen van de opbouw van deze schilderijen werden laag voor laag kleine monsters genomen die in een labo onderzocht werden. Zo ontdekte men dat onder de verflaag een dun laagje met een dikte van slechts drie tot negen micron zat dat geen verflaag was. Door de aanwezigheid van dit dunne laagje kon men aantonen dat er voor de vervaardiging van geïmiteerde schilderijen een drukgang aan te pas kwam.

(*) lichtdruk is een reproductieprocédé waarbij een origineel van een transparante drager wordt overgebracht op lichtdrukpapier of ander materiaal met een voor lichtdruk gevoelige laag (een geprepareerde laag).

2) Geschilderde portretten op basis van zwart-wit foto's :

Naast reproducties maakte Peinture Bogaerts ook peintures in de vorm van geschilderde portretten in kleur die naar (toentertijd zwart-wit) foto's werden gemaakt. Men kon eenvoudig een foto naar het bedrijf opsturen of naar een vertegenwoordiger van het bedrijf, tezamen met een haarlok en opgave van de kleur van de ogen (zie blz. 21 rechts : deel van een publiciteitskrant van Kunstinrichtingen H. Bogaerts & Co. uitgegeven te Boxtel in ten vroegste 1908). Van de foto werd in de donkere kamer een lithografie gemaakt die men in spiegelbeeld op geprepareerd schilderslinnen afdruckte. Op de inkt bracht men een doorzichtig laagje aan waarop geschilderd kon worden zonder dat de inkt zich met de verf kon mengen. De kunstschilder gebruikte de afdruck van de donkere gedeelten van het gezicht, zoals het haar, als onderliggende tekening. Deze donkere laag is soms nog zichtbaar. De haar- en schaduwgedeelten werden door dunne lagen olieverf overschilderd zodat de donkere, gedrukte laag eronder nog voldoende zichtbaar was. Handen, kleding en achtergrond werden met een dikke laag olieverf geschilderd. Zie ook : https://nl.wikipedia.org/wiki/Peinture_Bogaerts en https://nl.wikipedia.org/wiki/Henri_Bogaerts

Bovenste gedeelte van de voorpagina van een publiciteitskrant van Kunstinrichtingen H. Bogaerts & Co. uitgegeven te Boxtel in ten vroegste 1908

BOGAERTS GETROUWE IN OLIEVERF GESCHILDERDE COPIE'S naar bekende Schilderijen van beroemde Meesters, artistiek uitgevoerd en getrouw overeenstemmend met het origineel.

No.	NAAM VAN DEN SCHILDER.	TITEL.	FORMAAT.	PREIS PER STUK.	No.	NAAM VAN DEN SCHILDER.	TITEL.	FORMAAT.	PREIS PER STUK.
1	L. Dollé.	Boeck in streeking	45 c.M.	10.—	15	Jan Wildens.	De Jager in den winter.	65 X 100 c.M.	50.—
2	Emile Schindler.	Joung Becken	45	10.—	16	"	"	130 X 200	90.—
3	"	"	32 X 45	10.—	17	"	"	70 X 95	50.—
4	L. Dollé.	Boeck in streeking	64 X 90	20.—	18	Gabriel Métau.	De korpman in gevogels.	140 X 190	90.—
5	D. A. C. Arts.	Boeck in streeking	35 X 45	20.—	19	"	"	70 X 90	50.—
6	"	"	35 X 45	20.—	20	"	"	140 X 180	90.—
7	L. Balustrieri.	En Buisse	55 X 105	50.—	21	Pablo Veronete.	De veldst in Kassa.	60 X 100	60.—
8	Josef Janssens.	Moeders hulp	70 X 90	50.—	22	"	"	120 X 200	100.—
9	Pieter Janssens.	De laatste vrees.	85 X 40	25.—	23	Adriaan vander Werff.	De wagenstelling van Hagar.	75 X 90	50.—
10	"	"	70 X 90	25.—	24	"	"	145 X 190	90.—
11	"	"	140 X 160	75.—	25	Tiropolo.	Met Gaatmaat Mj Compains.	70 X 85	60.—
12	Nicolaas Maes.	De appelenkinderen.	35 X 40	25.—	26	"	"	140 X 190	100.—
13	"	"	70 X 90	50.—	27	Josef Janssens.	Stu den vloeren	70 X 90	50.—
14	"	"	140 X 160	75.—	28	"	Alleen op de wereld	70 X 90	50.—

Op aanvraag worden gratis verkleinde modellen der verlangde stukken toegezonden.
Ook elk ander anderwerp wordt door ons getrouw geleverd.

Prijscourant van Portretten in Olieverf Peinture Bogaerts, in natuurgetrouwe kleuren.

Formaat in Centimeters zonder lijst	Preis van één stuk in natuurgetrouwe kleuren	Preis per stuk bij bestelling in twee stukken van hetzelfde portret	Preis der breedte vergulde lijst	Extra rijk vergulde, afgeboord, of wit masseren lijsten	Dubbel extra rijk vergulde lijsten
11 X 16	6.50	6.00	1.75	3.50	5.25
18 X 24	12.00	8.75	2.50	5.00	7.50
24 X 30	15.00	10.00	3.00	6.00	9.00
30 X 40	25.00	15.00	5.00	10.00	15.00
40 X 50	30.00	20.00	6.00	12.00	18.00
50 X 65	40.00	28.00	7.50	15.00	22.50
60 X 85	75.00	60.00	12.50	25.00	37.50
80 X 115	100.00	80.00	15.00	40.00	45.00

Familie-, Vrienden- of Kindergroepen kosten de helft meer en worden zelfs tot twee meter hoogte of breedte uitgevoerd.
Portretten voluit of en buste, dezelfde prijs.
Portretten van Paarden, Koeken, Honden, enz. naar elke fotografische opname en tot levensgroot formaat.

De vergulde lijsten zijn breed 10 Centimeter voor formaten 24 X 30. Voor formaten van af 30 X 40 zijn deze breed 12½ Centimeter. De extra rijk vergulde lijsten zijn dieper of breeder. Fotografien worden ongeschonden teruggezonden.
Bestellingen worden binnen drie weken uitgevoerd, tenzij spoedigere aflevering verlangd wordt.

FORMAAT	AANTAL	OPMERKING
HAAR	Zwart met bruine gloed Zwart bruin met zwarte gloed Donker bruin met zwarte gloed Licht bruin Bruin Zwart blond Licht blond Geelachtig blond Geelachtig Rosaachtig Grijs (geper en scap) het haar van vroeger zwart of bruin Wit Wit geelachtig	BAARD KNEVEL KLEEDING Kleur Broche Curbellen Ketting Belt: rood of zwart.
OOGEN	Blauw Grijs blauw Grijs Grijs bruin Donker bruin Zwart bruin Zwart Heldere blik	
GELAAT	Blauw, Licht Rijk blauw met blauw op de wang Lid. zonder blauw op de wang Geen met blauw op de wang Lid. zonder blauw op de wang V. zonder blauw op de wang T. zonder blauw op de wang Geelachtig Geelachtig Lippen licht rood Lid. donker	WENKBRAUWEN OOGHAAR, Licht of donker? Ondercrap het woord, dat de kleur der oogen, van 'gelast, haar en kleeding aangeeft. Voeg bij de bestelling een haartlok (indien het mogelijk is, het is niet noodzakelijk).

Portretschilderijen gemaakt door Hubert Bogaerts :

Hoeveel en welke portretschilderijen heeft Hubert Bogaerts gemaakt ? Dit is een moeilijke vraag omdat de periode waarin hij zich in België (Brussel) bevond (van begin mei 1900 tot eind december 1902) ondertussen al meer dan 116 jaar in het verleden ligt. Bij mijn weten zijn er geen administratieve stukken van het 'Huis Bogaerts van Brussel' bewaard gebleven.

Maar het is wel mogelijk om het één en ander af te leiden uit enkele krantenartikels in de 'Gazette Van Kortrijk' (blz. 4, 8 en 9) , de circulaire die door mijn overgrootvader Jan Tremmery verspreid werd (blz. 13) en gegevens vanuit mijn familie.

Blz. 4 : de publiciteitsadvertentie voor 'het huis Bogaerts van Brussel' : 'Portretten Bogaerts' in de 'Gazette Van Kortrijk' van 29 juni 1902, zegt (eerste alinea) :

'Ik heb de eer het publiek te berichten dat ik (= mijn overgrootvader Jan Tremmery), het huis Bogaerts van Brussel voor geschilderde kunstportretten vertegenwoordigende eene eerste tentoonstelling van portretten die alle maanden zal veranderd worden, zal openen op zaterdag 5 juli (1902) aanstaande.'

...

Jan Tremmery kondigde in deze publiciteitsadvertentie aan dat hij in zijn woning ('In Sint-Joseph's-Huis', Grote Markt 16, Kortrijk; dit huis bestaat nog steeds) de portretschilderijen die door Hubert Bogaerts gemaakt werden zal tentoonstellen, en dat deze tentoonstelling elke maand zal veranderd worden (dus voorzien van andere schilderijen). Dit impliceert dat 'het huis Bogaerts van Brussel', Peinture Bogaerts in Brussel dus waarvan de kunstportretten door Hubert Bogaerts met 'Bogaerts Bruxelles' gesigneerd werden, productief was.

Blz. 8 : artikel in de 'Gazette van Kortrijk' van 29 juni 1902 :

'Portretten Bogaerts' – Wij hebben over eenigen tijd de gelegenheid gehad de tentoonstelling van geschilderde portretten te Brussel te gaan bezichtigen ...' ... 'Wij vernemen dat te beginnen met 5 juli aanstaande een eerste reeks portretten ten toone zal gesteld worden en wij raden onze lezers aan eens aan de uitstelling van de heer J. Tremmery, Groote Markt, te gaan zien.' ... 'Daarbij heeft de heer Tremmery zich in betrekking gesteld met eene grote fabriek van het land voor alle slag van kaders, in alle grooten en stylen ...'

Uit dit krantenartikel blijkt dat Hubert Bogaerts zijn portretschilderijen niet alleen in Kortrijk door zijn vertegenwoordiger Jan Tremmery liet tentoonstellen, maar dat hij ook zelf tentoonstellingen hield in Brussel, waar hij de portretschilderijen maakte (Bergstraat 20, 1000 Brussel, zie verder). Jan Tremmery had een fabrikant van kaders voor schilderijen gecontacteerd, wat er weer op wijst dat er ofwel een grote productie van portretschilderijen door 'het huis Bogaerts van Brussel' bestond, ofwel dat zulke productie op stapel stond.

Blz. 9 : artikel in de 'Gazette Van Kortrijk' van 4 september 1902 (nummer 27) :

'Wij lezen in Le Patriote : de zoo beklagenswaardige wed. van Lucas Meyer heeft deze r dagen de tentoonstelling van geschilderde kunstportretten van M. Bogaerts, in de Bergstraat N° 20, te Brussel, met een bezoek vereerd. Zij ging het portret bezichtigen dat zij besteld had van haren diepbetreurden

echtgenoot en was vergezeld van generaal Louis Botha.' ... 'De overledene Generaal staat voorbeeld in toga van eersten voorzitter van den Volksraad. De bezoekers hebben M. Bogaerts hertelijk geluk gewenscht en generaal Botha heeft verschillende bestellingen gedaan.' ... 'N.B. Wij vernemen dat op het laatste van deze maand de portretten der Boerengeneraals en dit van president Krüger zullen tentoongesteld worden bij den vertegenwoordiger van het Huis Bogaerts, J. Tremmery-Jacqueloot.' ...

Zoals in het vorige krantenartikel (de 'Gazette van Kortrijk' van 29 juni 1902), blijkt uit het krantenartikel van 4 september 1902 dat ook te Brussel portretten van Hubert Bogaerts tentoongesteld werden. Daar Hubert Bogaerts zijn schilderijen signeerde met 'Bogaerts Bruxelles' is het aannemelijk dat zijn atelier zich in Brussel bevond (Bergstraat 20, zie blz. 21). De volgende portretschilderijen van de hand van Hubert Bogaerts worden vermeld: een schilderij dat generaal Lucas Meyer (Lucas Johannes Meyer) voorstelt, portretten van de Boerengeneraals en een portret van president Kruger (Stephanus Johannes Paulus (Paul) Kruger). Verder blijkt uit het krantenartikel dat generaal Botha verschillende bestellingen bij Hubert Bogaerts plaatste.

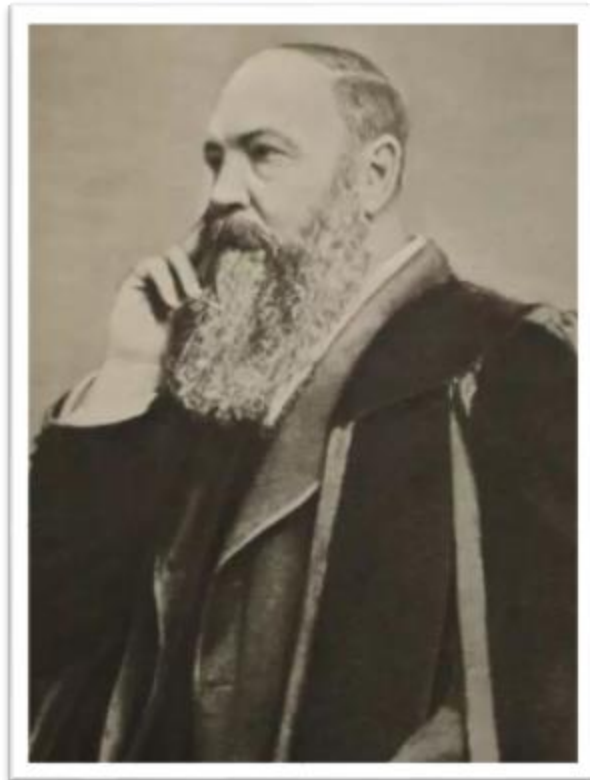

Foto van de Boerengeneraal Lucas Meyer, in toga. In het krantenartikel in de 'Gazette Van Kortrijk' van 4 september 1902 wordt vermeld : ... 'De overledene Generaal staat voorbeeld in toga van eersten voorzitter van den Volksraad.' ... Meer dan waarschijnlijk gebruikte Hubert Bogaerts dus bovenstaande foto om een schilderij van Lucas Meyer te maken, en mogelijk was dit schilderij dus identiek aan deze foto. Of het nog bestaat weet ik niet.

Blz. 13 : de circulaire uit april 1903 die door mijn overgrootvader Jan Tremmery verspreid werd (voorlaatste alinea) :

... 'M. Bogaerts heeft reeds de eer gehad een veertigtal portretten voor Kortrijk te schilderen, ...'

Hier hebben we zwart op wit de getuigenis van de vertegenwoordiger van Hubert Bogaerts voor Kortrijk, Jan Tremmery, dat Hubert Bogaerts in april 1903 al een veertigtal portretten voor de inwoners van Kortrijk gemaakt had. Welke portretten dit waren is waarschijnlijk niet meer te achterhalen, laat staan dat deze nog bestaan.

Maar vier portretten van dit veertigtal zijn bekend, en daarvan zijn er drie bewaard gebleven. Het eerste portret is dus het schilderij dat Guido Gezelle voorstelt (blz. 15 tm 18). Het werd door mijn overgrootvader zelf bij Hubert Bogaerts besteld, tezamen met een portretschilderij van zijn tweede echtgenote Maria Theresia Jacqueloot en twee schilderijen van zichzelf, één met en één zonder baard. Het portretschilderij waarop Jan Tremmery zonder baard afgebeeld staat, is waarschijnlijk verloren gegaan. Het schilderij waarop hij met baard afgebeeld staat is zwaar beschadigd. De vervaardigingsdatum van de vier schilderijen ligt tussen 29 juni 1902 en 30 december 1902 (zie blz. 14).

Portretschilderijen die Jan Tremmery en zijn tweede echtgenote Maria Theresia Jacqueloot voorstellen. Beide portretten werden te Brussel ergens in de periode tussen 29 juni 1902 en 30 december 1902 op verzoek van Jan Tremmery vervaardigd door Hubert Bogaerts. Het linkse portret draagt in de rechteronderhoek het signatuur 'Bogaerts Bruxelles.' Het is exact dezelfde signatuur als op het schilderij dat Guido Gezelle voorstelt (zie blz. 16).

De circulaire van Jan Tremmery dateert van rond het einde van april 1903. In deze circulaire zegt hij onder meer het volgende :

(1ste alinea) : ... ‘; maar hij (Guido Gezelle dus) leeft ook en zal blijven leven in zijn prachtig portret door M. Bogaerts geschilderd en waarop zijne minnelijke wezenstrekken zoo wonderlijk zijn weergegeven.’

Het gebruik van het woord ‘leeft’ betekent dat op dat moment (eind april 1903) het portret van Guido Gezelle al bestond.

(2de alinea) : ... ‘Ook ten einde eenieder zich zulk eene eenige gedachtenis van den grooten Meester, van de beminnelijken priester zoude kunnen aanschaffen, heeft M. Bogaerts besloten portretten van Meester Gezelle te schilderen ...’

‘ ... heeft M. Bogaerts besloten portretten van Meester Gezelle te schilderen ...’ : deze zin lijkt eigenaardig omdat Hubert Bogaerts zich einde april 1903, toen Jan Tremmery zijn circulaire verspreidde, al ongeveer vier maanden niet meer in Brussel bevond. Volgens het bevolkingsregister van Boxtel 1900 – 1931 (ingekomen en vertrokken personen, blz. 52/615) op bladzijde 3 kwam Hubert Bogaerts (vermeld als ‘Bogaerts, HAHM’ in het register, waarbij ‘HAHM’ staat voor Hubertus Aloisius Henricus Maria) op 31/12/1902 weer in Boxtel aan, meer dan waarschijnlijk naar aanleiding van het overlijden van zijn vader Henri te Boxtel op 22/12/1902. Maar hij hoefde zich niet in Brussel te bevinden om portretschilderijen te maken voor Belgische klanten ; het was immers voldoende een foto op te sturen, waarvan Peinture Bogaerts dan een portretschilderij maakte en leverde. Mogelijk was het Jan Tremmery, als vertegenwoordiger van Peinture Bogaerts (Hubert Bogaerts) in België, die als tussenpersoon nog vele jaren foto’s van Belgische klanten naar Boxtel stuurde. Dit kan men afleiden uit het onderste deel van de circulaire van Jan Tremmery, nl. ‘N. B. – De Heer Bogaerts aanveerd geen bestellingen zonder mijne tussenkomst.’ :

De laatste publicitaire advertentie voor 'Portraits Bogaerts' of 'Portretten Bogaerts' in België dateert van 15 februari 1903 en verscheen in L'echo De Courtrai. De laatste vermelding van een Bogaerts in België komt dus voor in de circulaire van mijn overgrootvader (einde april 1903). Het lijkt erop dat de kunstschildersfamilie de interesse in een atelier in België verloren had en zich concentreerde op Peinture Bogaerts in het Nederlandse Boxtel, waar van 1891 tot in het begin van de 20ste eeuw op Burgakker 6, daarna tot in 1921 in de Molenstraat en tot in 1933 in de Stationsstraat vlakbij het station, met succes nog duizenden schilderijen volgens de beide procédés Peinture Bogaerts zullen gemaakt worden. Maar het stopzetten van 'het Huis Bogaerts te Brussel' in de Bergstraat nr. 20 betekende geenszins dat Peinture Bogaerts geen Belgische klanten meer had (naast Nederlandse (de meerderheid), Duitse, Franse, Engelse en zelfs enkele exotische). In een publiciteitskrant van Kunstinrichtingen H. Bogaerts & Co. uitgegeven te Boxtel in ten vroegste 1908 (zie blz. 19 voor een deel van de voorpagina) werden immers meerdere positieve getuigenissen van tevreden Belgische klanten gepubliceerd :

Je me fais un devoir de vous exprimer ma satisfaction pour les deux portraits. Non seulement la ressemblance est parfaite, mais l'exécution vaut celle d'un artiste dont la réputation est faite.

Comte EUG. DE MEEÛS.

Bruxelles, 15 Boulev. Militaire.

J'ai bien reçu le portrait il est ressemblant. Veuillez m'en faire un second, format 40 x 50.

Gand.

L. VERGOUWEN, née de la Court.

Met deze heb ik het genoegen UEd. te melden dat ik de portretten in zeer goeden staat ontvangen heb. Met genoegen deel ik U tevens mede dat alle mijne familie-leden er zeer tevreden over zijn en hunne bewondering er hebben over uitgedrukt.

J. JANSSENS, Candidaat-Notaris.

Berchem Antwerpen (Belgie) Statiestraat 54.

Ik heb de portretten in de beste orde ontvangen en ben over de uitvoering zeer tevreden.

Verviers (Belgie.)

T. HERRIJ.

Leeraar aan de Staatsmiddelbare school.

Nous avons été excessivement satisfaits du portrait de feu mon regretté Père; comme ressemblance c'est parfait, en un mot magnifique.

Anvers, (Belgique.)

THEO DE MILLIANO,
Notaire.

